



CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Slăbănogul și scaldătoarea

Poate se întreabă cineva de ce se citește Evanghelia slăbănogului de la Vitezda în perioada pascală. În cazul Sfântului Apostol Toma și al Femeilor mironosițe e destul de clar, dar slăbănogul?... Probabil că această nedumerire e cauzată de separarea care există de multă vreme între Paști și Botez. În Biserica veche, cel puțin în epoca lui Tertulian († 220), Paștile erau un moment predilect pentru Botez. Imaginea mulțimilor de catehumeni care așteptau la rând pentru a fi botezați în baptisteriu (o clădire separată, în acele zile) și care apoi intrau cu bucurie în biserică pentru a primi Mirungerea din partea episcopului a creat în mintea creștinilor o asociere foarte strânsă între Paști și Botez. Amintirea acestei practici se mai păstrează astăzi în faptul că la Sfânta Liturghie de Paști se cântă în loc de „Sfinte Dumnezeule...” (imnul trisaghion) „Câți în Hristos v-ați botezat întru Hristos v-ați și îmbrăcat.” În vechime Paștile însemnau Botez, iar Botezul avea un aer pascal. Cele două erau legate inseparabil.

Așa se poate explica faptul că Duminicile care urmează Duminicii Mironosițelor au în centru apa: femeia samarineancă îl întâlnește pe Hristos la o fântână, iar orbul din naștere își dobândește vederea spălându-se în izvorul Siloamului. În mod similar, slăbănogul din Evanghelia de astăzi este vindecat de Hristos la o scaldătoare. Pentru creștinii de demult, apa din aceste pericope evanghelice era o trimitere clară la Sfântul Botez. Tertulian arată că pogorârea îngerului în scaldătoare era o anticipare a puterii înnoitoare și vindecătoare a Botezului creștin (*De baptismo*, cap. 5).

Recitind povestea slăbănogului observăm că scaldătoarea nu i-a fost un izvor de vindecare ci, mai degrabă, de frustrare. Îl vedem suferind timp de treizeci și opt de ani, zăcând lângă apă și sperând într-o tămăduire inaccesibilă. Acest om amintește parcă de mitologicul Tantal, condamnat să ispășească o eternitate în Tartar, înconjurat de apă și mâncare fără însă a le putea gusta. Așa și el: aștepta mereu, gândindu-se că într-o zi va putea ajunge și el în apa izbăvitoare.

La scaldătoare l-a găsit Mântuitorul

Iisus Hristos. Chiar și atunci, când Domnul îl întreabă „Vrei să te faci sănătos?” (Ioan 5, 6), el încă nu vede însănătoșirea decât în apa Vitezdei: „Doamne, nu am om care să mă arunce în scaldătoare când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea.” Dar vindecarea nu i-a venit din scaldătoare, ci de la Iisus. I-a spus doar: „Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă!” și minunea s-a produs. Până la urmă, omul n-a avut nevoie de scaldătoare, ci de Hristos.

În plan simbolic, scaldătoarea este un chip al Legii, iar slăbănogul un chip al lui Israel care caută mântuirea în Lege. Omul este bolnav de mulți ani, tot așa cum Israel așteaptă mântuirea dumnezeiască de multă vreme. Apa Vitezdei este tulburată de un înger, Legea s-a dat poporului pe Sinai prin îngeri (Fapte 7, 53). Scaldătoarea avea cinci pridvoare, după cum Legea avea cinci cărți. La fel cum slăbănogul nu s-a mai bizuit pe scaldătoare, ci s-a întors spre Iisus, și Israel nu mai trebuie să caute mântuirea în Lege, ci în Hristos. Chipurile și umbrele lasă locul Adevărului.

Avem aici o expresie a contrastului dintre vechi și nou, întâlnit la tot pasul în Sfânta Evanghelie după Ioan: apa Legii vechi și vinul lui Hristos; templul cel vechi și trupul lui Hristos; mana din pustie și Pâinea care s-a pogorât din cer. Credința creștină implică această înnoire a vechilor căi, potrivit chemării lui Dumnezeu de a intra în Sfânta Sfințelor „prin sângele lui Iisus, pe calea cea nouă și vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapetasmă, adică prin trupul Său” (Evrei 10, 20). Este ceea ce a prevestit Isaia cu multe secole în urmă: „Nu vă mai amintiți de întâmplările trecute și nu mai luați în seamă lucrurile de altădată. Iată că Eu fac un lucru nou, el dă muguri; nu-l vedeți voi oare?” (Isaia 43, 18-19). Paștile sunt lucrul cel nou, iar viața cea nouă ne este dăruită în Botez. Slăbănogul a găsit această viață nu Vitezda cea veche, ci în Hristosul cel veșnic viu.

Anotimpul pascal ne amintește stăruitor că tot în El vom găsi și noi viața și înnoire.

Pr. Adrian MURG

PREDICA

Vitezda cea nouă - Biserica lui Hristos - este locul în care ne vindecă Dumnezeu

Duminica a VI-a după Paști – a slăbănogului de la Vitezda

„După acestea era o sărbătoare a iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scaldătoare, care pe evreiește se numește Vitezda, având cinci pridvoare. În acestea zăceau mulțime de bolnavi, orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apei. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scaldătoare și tulbura apa și cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ținut. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani. Iisus, văzându-l pe acesta zăcând și știind că este așa încă de multă vreme, i-a zis: Voiești să te faci sănătos? Bolnavul i-a răspuns: Doamne, nu am om, care să mă arunce în scaldătoare, când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și-a luat patul și umbla. Dar în ziua aceea era sâmbătă. Deci ziceau iudeii către cel vindecat: Este zi de sâmbătă și nu-ți este îngăduit să-ți iei patul. El le-a răspuns: Cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: Ia-ți patul și umblă. Ei l-au întrebat: Cine este omul care ți-a zis: Ia-ți patul tău și umblă? Iar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc. După aceasta Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău. Atunci omul a plecat și a spus iudeilor că Iisus este Cel ce l-a făcut sănătos.” (Ioan 5, 1-15)



Deși duminica aceasta se numește doar a slăbănogului, de fapt ea este a slăbănogului vindecat de Hristos. Însă nu doar minunea vindecării sale este zguduitoare, ci mai zguduitoare este mila Domnului și dragostea Lui fără margini, căci El îl caută pe acest om. De asemenea zguduitoare este și suferința slăbănogului, așteptarea lui, sărăcia și singurătatea. Acestea din urmă sunt toate niște cruci mari, pe care slăbănogul le-a purtat nu un an sau doi sau zece, ci treizeci și opt de ani, adică o viață de om. Ajunsesse deja la bătrânețe ducând această suferință și totuși, el mai spera și credea, stând la scaldătoarea Vitezdei. Și așteptând acolo, a strigat cu strigăt mare, care s-a auzit până la cer, cu strigăt de om singur și neajutorat: „Doamne, nu am om!”

După cum știm, din când în când se întâmplă o minune la scaldătoare, când un înger al Domnului tulbura apa și oricine intra după tulburarea apei se făcea sănătos, indiferent de boala de care era cuprins. Slăbănogul zăcea acolo ca un vierme - după cuvântul lui David prorocul și împăratul, că „eu sunt vierme și nu om” (Ps. 21, 6) - vrând să ajungă în apă, însă altul o lua înaintea lui de fiecare dată, poate pentru că acela era ajutat sau poate pentru că era mai zdravăn, iar slăbănogul nu avea om să-l ajute. Dar la el a coborât Omul-Hristos, Dumnezeu nostru, Care a plecat cerurile și S-a

făcut om pentru noi. Astăzi, cine merge la Ierusalim, va vedea că nu mai este apă în scaldătoarea Vitezdei. Și aceasta pentru că nici Dumnezeu, și nici noi nu mai avem nevoie de așa ceva, întrucât avem adevărata și marea Scaldătoarea a Vitezdei, care este Biserica. Nu apa aceea l-a vindecat pe slăbănogul de la scaldătoarea Vitezdei, ci Hristos. La fel este și cu noi, căci pe noi ne vindecă Hristos, Care ne ține și ne iubește.

Să luăm aminte la ultimele cuvinte ale Evangheliei de azi, care spune: „Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău.” Fiecare dintre noi suntem asemenea acestui slăbănog. Când Dumnezeu ne deschide ochii, începem să vedem rănile, durerile, orbirea, slăbănogirea și paralizia noastră sufletească. Iar Sfinții Părinți zic că mai mare decât a învia morții este să-ți vezi păcatele. Or, dacă noi ne vedem toate slăbiciunile și păcatele și așa mergem la Cel care a biruit moartea și iadul, adică la Hristos și la Biserica Lui - Vitezda cea nouă - atunci nu vom mai muri în veac, căci se zice: „cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (In 11, 25), întrucât s-a mutat de la moarte la Viață. Iar dacă fiecare dintre noi ne-am văzut măcar puțin, „ca prin ghicitoră” (1Cor 13, 12),

Continuare în pagina 2

Pr. Ștefan NEGREANU

Din sumar

► Două simpozioane naționale la Facultatea de Teologie din Arad
pagina 3, Protos. Nicolae M. Tang

► Știri
pagina 4

Vitezda cea nouă - Biserica lui Hristos - este locul în care ne vindecă Dumnezeu

Urmare din pagina 1

păcatele și beteșugurile noastre, este pentru că Dumnezeu ne-a deschis ochii prin suferințe, boli sau necazuri, prin înfrustrări și nevoi și atunci am început să venim la Vitezda lui Hristos, adică la Biserică și să ne vindecăm.

Afundarea noastră în apa Vitezdei este dumnezeiescul Botez, iar curățirea noastră de mai apoi, de orice boală și răutate, se face prin dumnezeiasca Taină a Spovedaniei, a curățirii păcatelor și prin îmbăierea și spălarea veșmintelor noastre sufletești în sângele Mielului, cum zice cuvântul Apocalipsei (Ap. 12, 11). Împărțirea cu Trupul și Sângele Mântuitorului este Vitezda cea nouă. Și toate aceste Taine sunt pridvoarele cele pline de viață pe care ni le-a dat Hristos prin Biserica Sa.

Însă cine vine în Biserica lui Hristos din suferință, nebulia și moartea lumii și apoi lasă garda jos, este pierdut. Dacă am trecut prin atâtea greutăți, dureri și necazuri în lume, până am ajuns în Biserică, unde ne mângâie și ne vindecă Mântuitorul, înviindu-ne, iar aici nu continuăm să luptăm și nu vrem să înțelegem că vor veni greutăți și suferințe mai mari, atunci vom fi pierduți. Căci lupta nu s-a terminat după ce am intrat în corabia lui Hristos, care duce la viața veșnică și la Împărăția cea netrecătoare. Iar cel care ne-a chinat atât de mult când am umblat aiurea și fără știință în lume, dorind să ne piardă, nu a plecat și nici nu luptă mai puțin împotriva noastră, ci dimpotrivă, lupta sa este mai puternică. Diavolul luptă cu putere mare împotriva celor care se silesc să stea în Biserica lui Hristos, pentru că pe aceștia vrea să-i doboare - cei din lume fiind deja doborâți și abia vii, precum cel căzut între tâlhari, din pilda samarineanului milostiv. Unde mai este puțină viață și căutare a lui Hristos

- adică în Biserică, acolo luptă cel viclean să ne doboare și pentru aceasta dă o luptă înfricoșătoare. Iar cel care lasă aici garda jos, se va pierde și îl va pierde și pe cel de lângă el.

Trebuie să fim înțelepți și să înțelegem că în această lume nu este timp de ședere, de odihnă și de pace, căci Mântuitorul zice: „n-am venit să aduc pace, ci sabie” (Mt. 10, 34). Însă aici nu este vorba despre sabie și război între oameni, ci de războiul dintre noi și toate puterile demonice. Dacă nu luăm seama la aceasta, ni se va întâmpla un lucru înfricoșător, de care Mântuitorul ne avertizează prin slăbănogul vindecat: „De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău” (In 5, 14).

În continuare vom vedea cum, deși venind în Biserică la slujbe și împărțându-ne cu Trupul și Sângele lui Hristos, putem totuși să ne pierdem sufletul. Sfinții Părinți învață că trei mari draci se luptă cu sufletul omului care vine și este în Biserică: *neștiința, uitarea și lenea*. *Neștiința* îi luptă mai mult pe cei care sunt în afara Bisericii, pentru ca aceștia să nu afle niciodată că este mântuire și scăpare prin dragostea și jertfa lui Hristos, să nu afle de lucrarea și Biserica Mântuitorului și să nu cunoască adevărul credinței. Și așa, neștiind nimic, ei sunt prinși ușor de gândurile pierzării, depresie și deznădejde și sunt cuprinși de toate patimile care caută să-i omoare. Acest demon stăpânește mai ales în lume, dar el lucrează și în Biserică, la cei care, odată ajunși aici, cred că dacă s-au spovedit, s-au împărțit și vin la biserică, nu trebuie să cunoască prea multe despre Hristos și Biserica Lui, despre mântuire și cuvântul lui Dumnezeu. Astfel, ei rămân ignorați în multe privințe. Însă Sf. Ap. Petru zice: „să fiți gata totdeauna să răspundeți ori-

cui vă cere socoteală despre nădejdea voastră” (1 Pt. 3, 15). Așadar trebuie să fim în stare să ne susținem credința și să o mărturisim în fața oricui. Însă noi, de prea multe când vin sectari sau schismatici și ne spun tot felul de lucruri, ne arătăm ignoranța și nu știm ce să le răspundem. Ca atare, Duhul Sfânt nu poate să lucreze prin noi din cauză că nu ne-am interesat mai mult despre credința noastră, ca să ne între în suflet, în inimă și în minte și să putem da mărturie. Iar omul de lângă noi moare, pentru că, aruncându-ne tot felul de vorbe în față, noi nu știm să-i dăm un cuvânt. Căci, dacă am fi avut un cuvânt precum focul, în Duhul Sfânt, poate acel om s-ar fi întors și s-ar fi mântuit.

Celălalt diavol care lucrează în noi, cei din Biserică, este *uitarea*, deși acela lucrează și în cei care nu sunt în corabia lui Hristos. Sf. Nicolae Velimirovici zice că noi suntem ca unii care ne-am pornit hotărâți la un drum și, călătorind pe cale, poposim undeva și ne facem foc în mijlocul drumului, stând și încălzindu-ne la el, precum Petru în curtea arhierului, și ne lepădăm de Hristos. Astfel, ne încălzim la focul lumii acesteia, la plăcerile și moliciunile ei, și uităm de drumul nostru și unde trebuie să mergem. Demonul uitării ne luptă pe noi, cei din Biserică, pentru a uita cu ce rost am venit în ea. Căci Mântuitorul zice în pilda semănătorului că sămânța „semănată în spini este cel care aude cuvântul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvântul și îl face neroditor” (Mt. 13, 22). Să ne cercetăm și să recunoaștem că, de prea multe ori, și noi uităm de rosturile și de datoria noastră creștinească, uităm de dragostea pe care trebuie să o arătăm celui lalt. Căci Hristos zice: „Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față-

de alții” (In 13, 35). Nu vom fi mântuiți pentru că suntem în Biserică, ci dacă vom arăta dragoste unul față de altul.

Al treilea demon foarte mare care îi luptă pe credincioși este *lenea*. Prima și cea mai mare poruncă este: „să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta” (Mc. 12, 30). Iar a doua e aceasta: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Mc. 12, 31). Așadar noi uităm aceste porunci și nu le lucrăm, arătând celorlalți nemulțumire și judecându-i. Uităm și nu lucrăm cuvântul lui Hristos, care zice: „toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor” (Mt. 7, 12). Dacă vom umbla după poftele lumii acesteia, deși îmbrăcați cu haină creștină, însă uitând de rosturile noastre și stând în Biserică într-o delăsare, dacă nu ne vom încălzi la focul iubirii dumnezeiești, ca să fim aprinși și să ardă și celălalt de lângă noi în acest foc, atunci va veni peste noi ceva mai rău decât a fost până am venit în Biserică, căci așa a zis Hristos: „De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău”.

Așadar, odată ajunși în Biserică, să ne îndreptăm și să ne vedem păcatele, ducându-ne crucea fără să ne plângem că ne este greu. Să luăm aminte la acest slăbănog, care și-a dus cu atâta smerenie crucea suferinței, singurătății și sărăciei, deși nu avea niciun om să-l ajute. Dar noi Îl avem pe Hristos, după cum și slăbănogul L-a avut până la urmă; pe Hristos care S-a făcut Om pentru noi. Să luăm aminte că Omul acesta este cu noi, în mijlocul nostru și ni Se dăruiește, iar noi trebuie să ne silim să ne îndreptăm, ca nu cumva, crezând noi că suntem în Biserica lui Hristos și, deci, mântuiți, să pierim. Să ne ajute Dumnezeu să vedem Lumina vieții și să trăim întru Învierea Lui, înviind și noi! Hristos a înviat!

Smerenia din inimă

Dumnezeu este „blând și smerit cu inima” iar atunci când Cuvântul s-a întrupat, slava Sa s-a ascuns sub trup omenesc, căci „Smerenia este haina lui Dumnezeu.” De aceea noi, trebuie să-L urmăm pe Dumnezeu în smerenie, așa ne vom îmbrăca în Hristos. Prin smerenie dobândim înfierea. Prin smerenie dobândim iertarea multor păcate grele. Faptele bune fără smerenie devin nefolositoare. Așa cum este sarea în bucate așa trebuie să fie și smerenia între virtuți. Smerenia ne face fii ai lui Dumnezeu cu adevărat și ne deschide Porțile Raiului uneori chiar și fără multe fapte bune. Smerenia instaurează iubirea între oameni. În acest sens Sfântul Isaac Sirul spunea: „Pe cel smerit la cuget nu-l disprețuiește omul niciodată: Nu-l jighește cu cuvântul, nu-l nesocotește. Odată ce-l iubește Stăpânul, e iubit de toți. El iubește pe cei săraci și toți îl iubesc pe el. Toți îl doresc și în tot locul unde se apropie, apare ca un înger de lumină și i se arată cinstire. Și de vorbește înțeleptul și învățătorul se opresc, pentru că îi dau celui smerit loc să vorbească. Ochii tuturor privesc spre gura lui, ca să vadă ce cuvânt va ieși din ea. Și tot omul așteaptă cuvintele lui, ca și cuvintele lui Dumnezeu... Toți îl privesc ca pe Dumnezeu, deși cuvântul lui e simplu și nearătos și smerit la vedere.”

Celui smerit și animalele sălbatice i se supun și nu îi fac nici un rău. În aghiografie se găsesc numeroase relatări despre cum animalele sălbatice se supun celor smeriți. Astfel Sântului Gherasim de la Iordan se spune că îi slujea un leu, Sfântului Serafim de Sarov îi slujea un urs. Chiar și demonii nu au putere asupra celui smerit ci se fac una cu pământul și toată vicleania lor se destramă. Astfel Sfântul Isaac Sirul definește smerenia ca a fi o putere tainică, dobândită de sfinți

atunci când ajung la starea de desăvârșire.

Smerenia a fost dăruită apostolilor în ziua Cincizecimii, când au primit putere de sus. Smerenia îi desăvârșește pe nevoitor și îi dăruiește Împărăția Cerurilor. Smerenia prin urmare este un dar de la Dumnezeu, este un dar suprafiresc și se naște din pocăință adevărată. Nu tot cel ce este blând, tăcut, cumpătat sau umil poate fi numit și smerit.

Prin smerenia se caracterizează prin încredere în Dumnezeu. În exterior smerenia se evidențiază prin: înfățișare umilă, haine sărăcicioase, lipsa curiozității, a vorbăriei, în cinstirea celorlalți, în răbdarea jignirilor, a necazurilor etc. Dar dacă în inimă nu există smerenie, cea din exterior este falsă. Smerita cugetare e urmată de blândețe, de cuvinte calculate, de răbdare, de ne iubirea vieții trecătoare, de răbdare în încercări, de evlavie etc.

Smerenia se naște din prezența lui Dumnezeu în inimă. Omul se smerește atunci când cunoaște măreția lui Dumnezeu și propria nimicnicie. Un om smerit nu are curajul să rostească uneori cuvinte în prezența Celui ce este mai presus de graire, în prezența Celui ce orbește ochii Serafimilor și ai Cărui tărie zorește dansul cetelor lor și revarsă tăcere peste toate treptele lor. Și numai atât îndrăznește să zică și să se roage în rugăciunea sa cel smerit cu cugetul: „Fie Doamne, mie după voia Ta!” spune Sfântul Isaac Sirul. Aceasta rugăciune tăcută duce la dumnezeiești contemplări.

Înțelepciune este atunci când cel care a dobândit smerenie în inimă are repulsie față de această lume păcătoasă și plină de ispite. Și aceasta înseamnă mort lumii. Muștrările conștiinței sunt tot un semn de smerenie. O critică la adresa oamenilor sau la adresa Pro-

niei divine pentru întâmplările vieții sunt tot semn al lipsei de smerenie. Resemnat în fața întâmplărilor înseamnă o prezență a smereniei, și anunță pacea sufletească și liniștea sau lipsa oricărei tulburări, anunță odihna oricare ar fi ispita care-l supără. Smerenia dăruiește curaj în mijlocul circumstanțelor vieții, prin încrederea în Pronia dumnezeiască, care te apără de tot răul.

Prin smerenia omul încercat este împăcat sau rămâne împăcat cu Dumnezeu. Cel smerit se teme doar de Dumnezeu. Cel smerit se teme să nu-l supere pe Dumnezeu cu vreo faptă sau vreun gând păcătos. Smerenia se naște chiar din frica de Dumnezeu și dăruiește bucurie duhovnicească. Cel smerit este inocent ca un copil. De aceea Iisus ne îndeamnă să fim curați precum copiii: „De nu veți fi precum copiii, nu veți intra în Împărăția Cerurilor.” (Matei 18, 3). Dumnezeu îi ocrotește pe copii, la fel și pe cei smeriți. Prin urmare atunci când ești smerit într-o relație specială cu Dumnezeu. Între smerenie și rugăciune există o legătură foarte puternică. Fericit este omul care-și cunoaște slăbiciunea. Sfântul Isaac Sirul zice: „Iar când cineva cunoaște că este lipsit de ajutorul lui Dumnezeu, face multe rugăciuni și cu cât le înmulțește pe acestea, cu atât se smerește mai mult în inima sa.”

Smerenia este un dar și este bine să o cerem de la Dumnezeu. Smerit este și acela care evită luxul și grijile acestei lumi, care evită distracțiile și plăcerile pământești. A trăi ca un exilat în această lume, a fi asemeni unui oaspete în societatea omenească înseamnă a fi iubitor de smerenie.

Smerit este și cel care-și aduce permanent aminte de păcatele sale, de limitele sale, de nimicnicia sa. Smerit este acela care rabdă

permanent umilințele și cuvintele aspre, care rabdă fără cârtire jignirile și acuzațiile și atunci este aproape de desăvârșire și îngerii din ceruri îi împletesc coroană.

Ochii lui Dumnezeu sunt permanent spre cei smeriți ca să-i înveselească, iar fața Lui e înaintea celor mândri ca să-i smerească. Smerenia atrage întotdeauna mila lui Dumnezeu, dar întâmplările celor mândri sunt grele. Așadar, smerenia ne înalță pe când mândria ne coboară.

Adevărata smerenie se dezvăluie în cinstea arătată față de aproapele mai mult decât o merită, spune Sfântul Isaac Sirul. Cel smerit își întămpină aproapele cu respect, cinstire și iubire. În acest sens Sfântul Isaac Sirul spunea: „Silește-te, când te întâlnești cu aproapele tău, ca să-l cinstiști mai presus de măsura lui. Sărută-i mâinile și picioarele și ține-i-le adeseori cu multă cinstire și pune-le pe ochii tăi și laudă-l chiar și pentru cele ce nu le are. Iar când se desparte de tine, spune-i tot binele și tot ceea ce este spre cinstirea lui. Căci prin aceasta și prin unele ca acestea îl atragi pe el la tine... și vei semăna în el semințele virtuții.” Aceasta înseamnă a avea iubire autentică, neprefăcută față de aproapele nostru. Un om smerit cu adevărat nu se supără, ci cere chiar el iertare.

Au existat sfinți în vechime, care și-au pus masca nebuliei pentru smerenie și au înșinat păcate pe care nu le săvârșiseră. Etica monahală totuși îndeamnă nevoitorul să nu facă fapte vrednice de osândă, chiar dacă scopul acestora este dobândirea smereniei.

Prof. Amalia STANA

Două simpozioane naționale la Facultatea de Teologie din Arad

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad a organizat marți, 14 mai 2019, două simpozioane naționale: studențesc-masteral și doctoral. Simpozionul Național Studențesc-Masteral se desfășoară sub genericul Exigențe ale pastorației și misiunii Bisericii în parohiile rurale, iar Simpozionul Național al Doctoranzilor se intitulează Rolul Bisericii Ortodoxe în cultura română. De la primele tipărituri la exigențele mediatice actuale. Manifestările academice și culturale se desfășoară sub egida Arhiepiscopiei Aradului și a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad printr-un proiect sprijinit de Ministerul Educației Naționale.

Lucrările simpozionului s-au deschis la ora 9.00, în Aula Facultății de Teologie. La deschiderea festivă au luat parte Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, Prof. Univ. Dr. Codruța Stoica, Prorectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Pr. Prof. Univ. Dr. Cris-

tinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Rus, Directorul Școlii doctorale, profesorii, studenții, masteranzii și doctoranzii teologi arădeni, precum și studenții, masteranzii și doctoranzii de la celelalte facultăți de teologie din țară, invitați la aceste manifestări.

În deschiderea manifestării, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, a adresat cuvânt de salut invitaților de la prezidiu și din sală, precum și tuturor participanților. A urmat apoi, cuvântul Doamnei Prof. Univ. Dr. Codruța Stoica, Prorectorul Universității „Aurel Vlaicu”. Din partea studenților a vorbit domnul student Cătălin-Iulian Drăgan, anul III de studii, specializarea Teologie Pastorală, iar din partea doctoranzilor a vorbit Pr. Drd. Vlad-Sergiu Sandu, profesor la Seminarul Teologic din Arad. În încheierea festivității Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a adresat ce-



lor prezenți un cuvânt de salut și de binecuvântare.

Tot în cadrul deschiderii festive au fost lansate și prezentate volumele celor două simpozioane studențesc-masteral și doctoral, organizate de către Facultatea de Teologie din Arad în anul 2018. Cele două volume întrunesc studiile studenților, masteranzilor și doctoranzilor participanți la simpoziioanele desfășurate anul trecut, evidențiind, totodată, impli-

care Facultății de Teologie din Arad în activitatea de cercetare la nivelul studenților, masteranzilor și doctoranzilor.

După deschiderea festivă au urmat secțiunile simpoziionelor, care s-au desfășurat pe durata întregii zile de marți incluzând dezbateri, pauze de cafea și concluziile simpozionului.

Manifestările s-au bucurat de participarea studenților, masteranzilor și doctoranzilor facultăților de teologie din

București, Sibiu, Cluj-Napoca, Iași, Craiova, Alba-Iulia, Oradea, Caransebeș și bineînțeles, ai facultății gazdă, înscriindu-se în manifestările Anului omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari) și Anului comemorativ al patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moiescu și al traducătorilor de cărți bisericești.

Protos. Nicolae M. TANG



Profesori ai Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad au conferențiat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Presov

În perioada 6-9 mai 2019, preoții profesori Caius Cuțaru și Filip Albu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă Ilarion V. Felea din cadrul Universității Aurel Vlaicu din Arad, au susținut câte o conferință teologică în fața studenților Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității de Presov (Slovacia). Prezența acestora în Slovacia a fost prilejuită de participarea într-un program de mobilitate ERASMUS+.

Pr. Conf. Univ. Dr. Caius Cuțaru a prezentat în fața audienței conferința intitulată *Homo religiosus in the Vision of Mircea Eliade (Homo religiosus in viziunea lui Mircea Eliade)*. Potrivit lui Mircea Eliade, Homo religiosus denumește ființa umană în integralitatea sa, omul complet sau omul deplin, căci fără sublinierea acestei dimensiuni nu am putea vorbi despre omul societăților arhaice, dar nici despre omul societăților moderne. Homo religiosus reprezintă o categorie universală, funcțională în sfera



istoriei religiilor pentru a desemna omul ce se raportează în permanență la sacru, omul care își ordonează existența după repere axiologice religioase. Cu toate acestea, cu categoria lui homo religiosus se operează de puțin timp, fiind una

recentă și impusă în cercurile științifice de savantul român. Precursori ai dezbaterilor în jurul problematicii omului religios întâlnim începând din secolul al XVII-lea, însă discuția asupra acestei tipologii umane s-a animat în a doua

jumătate a secolului al XIX-lea și mai ales în secolul XX.

În cea de-a doua prelegere, Pr. Lect. Univ. Dr. Filip Albu și-a axat prezentarea pe evidențierea câtorva aspecte privitoare la mijloacele practice de catehizare, discuțiile ulterioare avute cu studenții axându-se pe reliefaarea oportunităților și limitelor utilizării rețelelor moderne de socializare, recomandate de către specialiștii în comunicare pentru a fi folosite în activitatea catehumenală a Bisericii.

În cadrul discuțiilor avute împreună cu decanul Facultății de Teologie din Presov, Prof. Dr. Ján ŠAFIN, s-au observat câteva dintre rezultatele cooperării dintre cele două instituții teologice între care există acord de parteneriat academic, procedând-se la un schimb de publicații științifice produse în cadrul celor două Facultăți de Teologie Ortodoxă.

F. A.

ȘTIRI

Conferința preoțească de primăvară din cadrul Protopopiatului Ortodox Român Arad

Cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului, preoții din cadrul Protopopiatului Ortodox Român Arad, s-au întrunit miercuri, 15 mai 2019, la conferința preoțească de primăvară. În conformitate cu prevederile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, tema conferinței a fost: „2019 – Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari)”. Conferința a fost precedată de slujba de Te-Deum, săvârșită în Catedrala Veche din Arad, iar lucrările conferinței s-au desfășurat mai apoi în sala de ședințe a Oficiului Protopopesc Arad.

Conferința a fost prezidată de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, iar din prezidiu au mai făcut parte Arhim. dr. Teofan Mada – vicar administrativ, Protos. dr. Iustin Popovici – consilier cultural, Pr. drd. Silviu Faur – consilier bisericesc, Arhid. Mircea Proteasa – consilier economic, Arhid. dr. Tiberiu Ardelean – inspector eparhial și Pr. Flavius Petcuț – protopop al Aradului.



Părintele protopop a adresat cuvântul de bun venit tuturor celor prezenți, iar în continuare a trasat câteva idei cadru cu privire la tema conferinței, îndemnând preoții să caute să cultive valorile creștine în sufletele creștinilor din parohiile de la sate, care, cu toate că au fost oameni simpli, au reușit să mențină vie Ortodoxia în acele comunități. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a deschis lucrările conferinței, făcând o retrospectivă a satului românesc, insistând asupra statutului pe care l-au avut românii în comunitățile în care au trăit. Înaltpreasfinția Sa, în cuvântul de încheiere a îndemnat preoții să cultive în rândurile credincioșilor de la sate, dragostea față de Țară, Neam și Biserică, ca unii care sunt apostoli ai satelor. Referenți la lucrările de la conferință au fost: Pr. Bogdan Oneț, cu referatul „Biserica și educația: nume de învățători și dascăli vrednici ai satului românesc, prezenți în memoria și cultura românească”, Pr. Gabriel Gosta, cu referatul „De la cronicile parohiale la scrierile monografice sau istoria așa cum au trăit-o românii” și Pr. Ioan Pagubă, cu referatul „Satul românesc în crâmpoie de amintiri”.

La finalul conferinței a luat cuvântul Pr. prof. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie din Arad, care a atras atenția asupra pericolelor care planează asupra satului românesc, din care a amintit: înstrăinarea de comunitate, decalajul dintre economic și spiritual, mutațiile sociale care duc la depopulare, venirea altor creștini în sate, cu un alt set de valori. La sfârșitul conferinței Pr. Flavius Petcuț, a mulțumit Chiriarhului, membrilor permanenței și preoților pentru prezență, precum și referenților pentru reușita conferinței.

Sfințire de capelă mortuară și Vecernie în Parohia Chier

În după amiaza Duminicii a 3-a după Paști (a Mironosițelor), 12 mai 2019, credincioșii din Parohia Chier,

Protopopiatul Ineu, au avut bucuria de a-l primi în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a răspuns invitației preotului paroh Voicu Ivănuț, pentru a sfinți capela mortuară din cimitirul localității. Chiriarhul a fost întâmpinat de un ales sobor de preoți, în frunte cu părintele Adrian Zaha, protopopul Ineului, oficialitățile locale și mulțime mare de credincioși. Cu această ocazie Ierarhul a săvârșit slujba de sfințire a noii capele mortuare.

Chiriarhul Eparhiei arădene a mulțumit tuturor celor ce au contribuit la construirea acestei capele, a recomandând pe mai departe necesitatea construirii acestora în toate parohiile. După aceasta, în biserică parohială cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Slujba Vecerniei.

La finalul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Zi amintitoare a miisiunii creștine” (în baza citirilor scripturistice ale Duminicii a 3-a după Paști), cu incursiune istorică din vremea Sfinților Apostoli în curgerea vremii prin atestarea ierarhiei bisericești, în mod deosebit a mărturiei diaconilor și diaconițelor, în implementarea cultului cu activitatea samaritană sau pe tărâm social. Aceasta exemplificată cu strădaniile actuale ale Bisericii Ortodoxe Române și în cadrul Anului omagial al satului românesc.

IPS Părinte Timotei a resfințit biserica Parohiei Sinteia Mare

În Duminica Mironosițelor, 12 mai 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în Parohia Sinteia Mare, Protopopiatul Arad. Înaltpreasfinția Sa a fost întâmpinat de Părintele Flavius Petcuț, protopopul Aradului și de către preotul paroh Ioan Pavel, înconjurați de preoții din vecinătate, oficialitățile locale și mulțimea de credincioși. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a săvârșit Slujba de târnosire a bisericii cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” după care a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă. Din soborul slujitor a făcut parte și Părintele Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial. Credincioșii prezenți au avut posibilitatea de a trece și a se închina în Sfântul Altar.

În cuvântul de învățătură, Chiriarhul arădean a vorbit despre „Întărirea credinței în înviere” (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: Fp. Ap. 6; Mc. 15-16), sau ceea ce au dobândit mironosițele spre luminarea ucenicilor Mântuitorului și a tuturor celor ce primesc adevărul creștin. Totodată, Ierarhul a tâlcuit numirea de *mironosiță* în contextul învățaturii despre Sfânta Taină a Mirului ca pecete a darului Sfântului Duh pe fiecare nou botezat, spre lucrarea bisericească a clerului și poporului, adică a preoților de mir și mirenilor, a întregului cin monahal, a subliniat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a oferit preacucernicului părinte paroh



Ioan Pavel, preot în această parohie de peste două decenii, distincția de iconom stavrofor. Răspunsurile liturgice au fost date de către un grup de studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad.

În final, preotul paroh Ioan Pavel, în cuvântul său, a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru tot ajutorul și toate darurile pe care cu împlinșugare le-a revărsat peste comunitatea creștinilor dreptmăritori din Sinteia Mare. Apoi, i-a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru purtarea de grijă arătată, pentru osteneală și prezență, precum și pentru distincția oferită, apoi preoților prezenți, dar și bunilor credincioși pentru tot ajutorul.

O elevă a Seminarului Teologic Ortodox din Arad premiată la etapa națională a Olimpiadei de Religie pentru Seminariile Ortodoxe

În perioada 8-12 Mai 2019, la Caransebeș, s-a desfășurat etapa națională a Olimpiadei de Religie pentru Liceele și Seminariile Teologice Ortodoxe din România, acest eveniment fiind organizat de Ministerul Educației Naționale, în parteneriat cu Inspectoratul școlar Județean Caraș-Severin și Episcopia Caransebeșului.

La această etapă a olimpiadei, Seminarul Teologic Ortodox din Arad a fost reprezentat de trei eleve: Mateș Georgiana (clasa a IX-a), Bădărău Valentina (clasa a X-a) și Milovan Albertina (clasa a XI-a), însoțite de pr. prof. Vlad – Sergiu Sandu și pr. prof. Pompiliu Gavra, directorul acestei instituții. Festivitatea de deschidere a avut loc miercuri, 8 Mai, în catedrala episcopală din Caransebeș, cu hramul „Învierea Domnului”, iar proba scrisă a avut loc a doua zi, 9 Mai. Toate cele trei reprezentante ale Seminarului arădean au avut o prestație meritorie. Eleva Georgiana-Mihaela Mateș, din clasa a IX-a, coordonată de pr. prof. drd. Vlad-Sergiu Sandu, a obținut Mențiune la Studiul biblic al Vechiului Testament.



Festivitatea de premiere a avut loc sâmbătă, 11 Mai, în Sala de conferințe „Mitropolitul Nicolae Corneanu” din incinta Centrului Eparhial al Episcopiei Caransebeșului. Elevii au fost premiați de către PS Lucian, Episcopul Caransebeșului, în prezența pr. conf. univ. dr. Nicușor Beldiman, consilier patriarhal, a domnului conf. univ. dr. Vasile Timiș și a domnului Cătălin Pîslaru, inspectori generali în cadrul Ministerului Educației Naționale, a domnului Petru Andea, secretar de stat, și Romeo Moșoiu, consilier al Ministerului Educației Naționale.

Aceste rezultate confirmă încă o dată calitatea actului educațional desfășurat în cadrul Seminarului Teologic Ortodox din Arad.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.